

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

KANTON SARAJEVO

Kantonalna javna ustanova „Porodično savjetovalište“

PROGRAM RADA

KANTONALNE JAVNE USTANOVE „PORODIČNO SAVJETOVALIŠTE“

ZA 2019. GODINU

Sarajevo, decembar 2018. godine

I UVODNI DIO

Program rada Kantonalne javne ustanove „Porodično savjetovalište“ za 2019. godinu koncipiran je prema propisanoj metodologiji za izradu programa rada, a obuhvata poslove i zadatke koji proističu iz Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 38/14 – prečišćeni tekst, 38/16, 44/17 i 28/18), Odluke o osnivanju Kantonalne javne ustanove „Porodično savjetovalište“ („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 27/06, 31/07, 21/12 i 5/13), Pravila KJU „Porodično savjetovalište“, Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj 6/92, 8/93 i 13/94), te potreba njenog funkcioniranja i kontinuiranog razvoja.

Vrsta djelatnosti kojom se bavi opredijelili su ovu Ustanovu da svoju organizacionu strukturu postavi djelovanjem kroz sljedeća četiri odjeljenja:

1. Odjeljenje za savjetodavno-terapeutski rad
2. Odjeljenje za razvojno-istraživačke poslove i socijalne inovacije
3. Odjeljenje za strateško planiranje, promociju i odnose sa javnošću
4. Odjeljenje za pravne, finansijske i opće poslove.

Osnovna djelatnost, definirana Odlukom o osnivanju Kantonalne javne ustanove „Porodično savjetovalište“ („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 27/06, 31/07, 21/12 i 5/13), obuhvata:

- porodično savjetovanje i tretman;
- grupno savjetovanje i tretman;
- individualno savjetovanje i tretman;
- naučno-istraživačko proučavanje pojava i problema iz oblasti socijalne zaštite;
- publikovanje rezultata tih istraživanja, kao i drugih popularnih publikacija (priručnika, brošura, informativno-propagandnih materijala).

Naziv, osnivač, sjedište, identifikacioni broj Ustanove

Naziv: Kantonalna javna ustanova „Porodično savjetovalište“

Osnivač: Kanton Sarajevo

Sjedište: Avdage Šahinagića broj 14/2, Sarajevo

Identifikacioni broj: 4200180620005

Ciljevi, zadaci i programska orijentacija za naredni period

U fokusu svoga djelovanja KJU „Porodično savjetovalište“ će i u 2019. godini imati brigu o porodici, i to kroz pružanje psihosocijalnih usluga kroz savjetodavno-terapeutski tretman i preventivne aktivnosti u zajednici.

Savjetodavno-terapeutski tretman podrazumijevat će pružanje usluga pojedincima, porodicama i grupama suočenim sa porodičnim, bračnim i drugim problemima za čije će rješavanje biti neophodna stručna pomoć. Pružanje savjetodavno-terapeutskih usluga će biti u funkciji harmoniziranja porodičnih i bračnih odnosa. Savjetodavno-terapeutski tretman će se odvijati u prostorijama Ustanove, u udobnom, sigurnom i povjerljivom ambijentu u skladu sa standardima utvrđenim od strane Evropske asocijacije za psihoterapiju.

Planirane **preventivne aktivnosti** će obuhvatiti cijelu porodicu i njene članove od najranijeg uzrasta do osoba starije životne dobi te uključiti različite kategorije korisnika socijalne zaštite kao što su djeca bez roditeljskog staranja, odgojno zanemarena djeca, djeca čiji je razvoj ometen obiteljskim prilikama, osobe sa invaliditetom i osobe ometene u fizičkom ili psihičkom razvoju te stare osobe bez obiteljskog staranja.

Aktivnosti će se realizirati kroz razna stručna predavanja, održavanjem radionica i na drugi sličan interaktivan način.

Posebna pažnja posvetit će se aktivnostima akcionih planova u kojima Ustanova participira kao što su: Akcioni plan za prevenciju maloljetničkog prijestupništva i rad sa maloljetnicima u kontaktu sa pravosudnim sistemom u Kantonu Sarajevo 2017-2019; Akcioni plan za borbu protiv korupcije Vlade Kantona Sarajevo 2015-2019; Akcioni plan reforme i razvoja sistema socijalne zaštite u Kantonu Sarajevo 2018-2020 i drugo.

Također, neizostavan dio aktivnosti Savjetovališta u 2019. godini bit će saradnja sa ustanovama i institucijama koje se bave porodicom i njenim članovima, a posebno sa: ustanovama u mreži socijalne zaštite, JU „Dom zdravlja Kantona Sarajevo“, odnosno centrima za mentalno zdravlje na području Kantona Sarajevo kao i JU „Zavod za zaštitu žena i materinstva Kantona Sarajevo“, obrazovnim ustanovama u Kantonu Sarajevo, općinama, udruženjima koja tretiraju osobe sa invaliditetom, te drugim ustanovama i NVO organizacijama.

II NORMATIVNI DIO

2.1.

Naziv materijala: Pravila KJU „Porodično savjetovanište

Nosilac izrade: Organ rukovođenja

Rok za izradu: tokom 2019. godine

Organ koji razmatra materijal: Upravni odbor i resorno ministarstvo

Kratak sadržaj materijala: Usaglašavanje akta Ustanove sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima odnosno donošenje novog akta shodno ukazanim potrebama.

2.2.

Naziv materijala: Pravilnik o radu KJU „Porodično savjetovanište

Nosilac izrade: Organ rukovođenja

Rok za izradu: tokom 2019. godine

Organ koji razmatra materijal: Upravni odbor i resorno ministarstvo

Kratak sadržaj materijala: Usaglašavanje akta Ustanove sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima odnosno donošenje novog akta shodno ukazanim potrebama.

III TEMATSKI DIO

3.1. IZVJEŠTAJI, PROGRAMI, PLANOVI

3.1.1.

Naziv materijala: Izvještaj o poslovanju (Izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju) KJU „Porodično savjetovanište“ za 2018. godinu

Nosilac izrade: Organ rukovođenja

Rok za izradu: april 2019. godine - Vlada Kantona Sarajevo
maj 2019. godine - Skupština Kantona Sarajevo

Organ koji razmatra materijal: Upravni odbor, resorno ministarstvo, Vlada Kantona Sarajevo i Skupština Kantona Sarajevo

Kratak sadržaj materijala: Izvještaj o poslovanju KJU „Porodično savjetovalište“, Izvještaj o radu direktora, Izvještaj o radu Upravnog odbora i Izvještaj o radu Nadzornog odbora, te Izvještaj o finansijskom poslovanju.

3.1.2.

Naziv materijala: Izvještaj o radu KJU „Porodično savjetovalište“ za period oktobar -decembar 2018. godine

Nosilac izrade: Organ rukovođenja

Rok za izradu: januar - februar 2019. godine

Organ koji razmatra i usvaja materijal: Upravni odbor

Kratak sadržaj materijala: Prikaz realiziranih i započelih aktivnosti Ustanove za izvještajni period oktobar – decembar 2018. godine.

3.1.3.

Naziv materijala: Izvještaj o izvršenju Budžeta KJU „Porodično savjetovalište“ za period januar-decembar 2018. godine

Nosilac izrade: Organ rukovođenja

Rok za izradu: februar-mart 2019. godine

Organ koji razmatra materijal: Upravni odbor/Nadzorni odbor

Kratak sadržaj materijala: Izvršenje Budžeta Ustanove za period januar - decembar 2018. godine.

3.1.4.

Naziv materijala: Nacrt finansijskog plana KJU „Porodično savjetovalište“ za 2020.godinu

Nosilac izrade: Organ rukovođenja

Rok za izradu: septembar-oktobar 2019. godine

Organ koji razmatra i donosi materijal: Nadzorni odbor/Upravni odbor i resorno ministarstvo,

Kratak sadržaj materijala: Planirani prikaz iznosa neophodnih/odobrenih finansijskih sredstava za obavljanje djelatnosti Ustanove tokom 2020. godine.

3.1.5.

Naziv materijala: Finansijski plan KJU „Porodično savjetovalište“ za 2020. godinu

Nosilac izrade: Organ rukovođenja

Rok za izradu: decembar 2019. godine

Organ koji razmatra i donosi materijal: Nadzorni odbor/Upravni odbor, resorno ministarstvo, Vlada Kantona Sarajevo i Skupština Kantona Sarajevo

Kratak sadržaj materijala: Prikaz iznosa neophodnih/odobrenih finansijskih sredstava za obavljanje djelatnosti Ustanove tokom 2020. godine.

3.1.6.

Naziv materijala: Nacrt programa rada KJU „Porodično savjetovalište“ za 2020. godinu

Nosilac izrade: Organ rukovođenja

Rok za izradu: septembar 2019.godine

Organ koji razmatra i utvrđuje materijal: Upravni odbor i resorno ministarstvo

Kratak sadržaj materijala: Planiranje i programski zadaci Ustanove u 2020. godini.

3.1.7.

Naziv materijala: Program rada KJU „Porodično savjetovalište“ za 2020. godinu

Nosilac izrade: Organ rukovođenja“

Rok za izradu: novembar – Vlada Kantona Sarajevo
decembar – Skupština Kantona Sarajevo

Organ koji razmatra i utvrđuje materijal: Upravni odbor, resorno ministarstvo, Vlada Kantona Sarajevo i Skupština Kantona Sarajevo

Kratak sadržaj materijala: Programski zadaci i aktivnosti Ustanove planirani za 2020. godinu.

3.1.8.

Naziv materijala: Izvještaj o radu KJU „Porodično savjetovalište“ za period januar-mart 2019.g.

Nosilac izrade: Organ rukovođenja

Rok za izradu: april-maj 2019. godine

Organ koji razmatra i usvaja materijal: Upravni odbor

Kratak sadržaj materijala: Prikaz realiziranih i započetih aktivnosti Ustanove za izvještajni period januar-mart 2019. godine.

3.1.9.

Naziv materijala: Izvještaj o radu KJU „Porodično savjetovalište“ za period april-juni 2019.g.

Nosilac izrade: Organ rukovođenja

Rok za izradu: juli-august 2019. godine

Organ koji razmatra i usvaja materijal: Upravni odbor

Kratak sadržaj materijala: Prikaz realiziranih i započetih aktivnosti Ustanove za izvještajni period april-juni 2019. godine.

3.1.10.

Naziv materijala: Izvještaj o radu KJU „Porodično savjetovalište“ za period juli-septembar 2019.g

Nosilac izrade: Organ rukovođenja

Rok za izradu: oktobar – novembar 2019. godine

Organ koji razmatra i usvaja materijal: Upravni odbor

Kratak sadržaj materijala: Prikaz realiziranih i započelih aktivnosti Ustanove za izvještajni period juli-septembar 2019. godine.

3.1.11.

Naziv materijala: Izvještaj o izvršenju Budžeta KJU „Porodično savjetovalište“ za period januar-mart 2019. godine.

Nosilac izrade: Organ rukovođenja

Rok za izradu: april-juni 2019. godine

Organ koji razmatra materijal: Upravni odbor/Nadzorni odbor

Kratak sadržaj materijala: Izvršenje Budžeta Ustanove za period januar-mart 2019. godine

3.1.12.

Naziv materijala: Izvještaj o izvršenju Budžeta KJU „Porodično savjetovalište“ za period januar-juni 2019. godine

Nosilac izrade: Organ rukovođenja

Rok za izradu: juli-august 2019. godine

Organ koji razmatra materijal: Upravni odbor/Nadzorni odbor

Kratak sadržaj materijala: Izvršenje Budžeta Ustanove za period januar - juni 2019. godine.

3.1.13.

Naziv materijala: Izvještaj o izvršenju Budžeta KJU „Porodično savjetovalište“ za period januar - septembar 2019. godine

Nosilac izrade: Organ rukovođenja

Rok za izradu: oktobar-novembar 2019. godine

Organ koji razmatra materijal: Upravni odbor/Nadzorni odbor

Kratak sadržaj materijala: Izvršenje Budžeta Ustanove za period januar- septembar 2019. g.

3.1.14.

Naziv materijala: Plan nabavki KJU „Porodično savjetovalište“ za 2019. godinu

Nosilac izrade: Organ rukovođenja

Rok za izradu: mart 2019.godine

Organ koji razmatra materijal: Upravni odbor

Kratak sadržaj materijala: Planiranje neophodnih nabavki (usluga i roba) za 2019. godinu.

3.1.15.

Naziv materijala: Nacrt plana nabavki KJU „Porodično savjetovalište“ za 2020. godinu

Nosilac izrade: Organ rukovođenja

Rok za izradu: decembar 2019.godine

Organ koji razmatra materijal: Upravni odbor

Kratak sadržaj materijala: Planiranje neophodnih nabavki (usluga i roba) za 2020. godinu.

3.2. SAVJETODAVNO-TERAPEUTSKI TRETMAN

KJU „Porodično savjetovalište“ će i tokom 2019. godine kontinuirano i redovno pružati usluge savjetodavno-terapeutskog tretmana pojedincima, porodicama i grupama koji budu suočeni sa porodičnim, bračnim i drugim problemima za čije će rješavanje biti neophodna stručna pomoć. Pružanje savjetodavno-terapeutskih usluga će biti u funkciji harmoniziranja porodičnih i bračnih odnosa.

Savjetodavno-terapeutske usluge će pružati šest stručnih radnika koji pored dodiplomskih studija iz oblasti socijalnog rada, psihologije i pedagogije imaju završenu neku od terapijskih škola priznatih od strane Evropske asocijacije psihoterapeuta.

Ovi stručni radnici će u svom radu primjenjivati sistemski način razumijevanja funkcioniranja porodice i koristiti tehnike sistemske porodične terapije kao i komplementarne tehnike drugih terapijskih škola u skladu sa standardima utvrđenim od strane Evropske asocijacije za psihoterapiju, uz usklađivanje postupaka i metoda sa trendovima populacije koja će koristiti savjetodavno-terapeutske usluge.

Savjetodavno-terapeutski tretman će se odvijati u prostorijama Ustanove, u udobnom, sigurnom i povjerljivom ambijentu kako za osobe koje se lično obrate za pomoć, tako i za one koje od strane institucija socijalnog, zdravstvenog ili školskog sistema, a uz vlastiti pristanak, budu usmjerene na tretman.

3.2.1. Oblici rada

Savjetodavno-terapeutski tretman odvijat će se kroz individualni, porodični i grupni tretman kao i savjetodavno-terapeutski tretman na nivou dijada (partnerski, bračni, roditeljski).

Oblik rada će ovisiti o prezentiranom problemu, fokusiranoj problematici, očekivanjima korisnika od tretmana, utvrđenog cilja tretmana, te broja članova porodičnog sistema ili grupe koji će biti obuhvaćeni savjetodavno-terapeutskim tretmanom.

3.2.2. Vrste usluga

Očekuje se da će tokom 2019. godine savjetodavno-terapeutskim tretmanom biti obuhvaćeno 500 korisnika sa kojima se planira realizirati 2500 seansi savjetodavno-terapeutskog tretmana, te da će korisnicima savjetodavno-terapeutskog tretmana biti pruženo 5000 različitih usluga.

Savjetodavno-terapeutski tretman je strukturiran proces usmjeren na promjenu interakcija unutar porodičnog sistema koji se odvija u relaciji između savjetnika i terapeuta i korisnika usluga u cilju otklanjanja problema koji ograničavaju funkcioniranje porodice i njenih članova. U okviru savjetodavno-terapeutskog tretmana korisnicima će i tokom 2019. godine biti pružane usluge:

- (psiho)terapije,
- savjetovanja,
- psihološkog savjetovanja,

- dijagnosticiranja problema,
- preliminarne trijaže,
- inicijalnog intervjua,
- krizne intervencije,
- eko intervencija,
- posredovanja prije pokretanja postupka za razvod braka,
- izrade nalaza i stručnog mišljenja,
- praćenja korisnika po okončanju tretmana,
- intervencija obavljenih putem telefona.

Tokom prvog kontakta savjetnika i terapeuta sa korisnikom usluga obavljat će se preliminarna trijaža, proces u okviru kojeg će se fokusirati problem, procjenjivati indikacije za savjetodavno-terapeutski tretman u Savjetovalištu i/ili će se korisnici upućivati na konsultacije ili tretman u druge institucije. Preliminarna trijaža obavljat će se i u direktnom kontaktu sa korisnicima koji budu dolazili u prostorije Savjetovališta bez prethodne najave. Tokom trijažnog razgovora će zainteresiranim građanima, potencijalnim korisnicima savjetodavno-terapeutskog tretmana na razumljiv način biti pružene sve relevantne informacije o načinu pružanja usluga, uvjetima u kojima se odvija tretman i sl.

Tokom prve seanse (inicijalnog intervjua) savjetnici i terapeuti će biti usmjereni na kreiranje odnosa povjerenja, kao pretpostavke za otpočinjanje savjetodavno-terapeutskog tretmana. Tokom inicijalnog intervjua će i u narednoj godini biti dijagnosticirani problemi i sagledana očekivanja korisnika od tretmana, te će se utvrđivati ciljevi tretmana.

Usluge savjetovanja, psihološkog savjetovanja ili psihoterapije pružat će se u ovisnosti od nivoa složenosti problema, očekivanja korisnika, te definiranih ciljeva tretmana. Dužina trajanja jedne seanse će biti 45 minuta. Svakoj seansi će prethoditi predseansa u okviru koje će se odvijati priprema za savjetodavno-terapeutski tretman. Također, nakon svake seanse realizirat će se postseansa, proces unutar kojeg će savjetnici-terapeuti reflektirati o tretmanu, terapijskom procesu, korištenim intervencijama i terapijskim promjenama postignutim u okviru savjetodavno-terapeutskog tretmana.

Usluge krizne intervencije će se, u skladu sa potrebama korisnika, pružati u okviru inicijalnog intervjua kao i korisnicima koji u toku kontinuiranog tretmana budu dodatno izloženi neočekivanim, stresnim situacijama.

Usluge intervencija putem telefona pružat će se kako korisnicima koji će biti uključeni u savjetodavno-

terapeutski tretman, tako i osobama koje su suočene sa različitim porodičnim, bračnim i drugim problemima, a neće biti spremne za uključivanje u kontinuiran tretman, te korisnicima koji se budu našli u stanju krize i koji će se obratiti Porodičnom savjetovalištu putem telefona.

Usluge praćenja će se pružati korisnicima koji budu u završnoj fazi tretmana, a koji iskazu potrebu za dodatnom podrškom savjetnika-terapeuta.

Ekointervencija je usluga koja će se pružati osobama izloženim višeslojnim problemima za čije će rješavanje biti neophodno paralelno tretiranje u okviru institucija socijalnog, zdravstvenog ili obrazovnog sistema ili onim za čije će rješavanje problema biti neophodna intervencija policijskih organa. Ova usluga će odvijati se u suradnji sa profesionalcima drugih institucija ili organizacija, a imat će za cilj koordiniranje intervencija koje se pružaju korisniku.

Posredovanje

Bračnim partnerima će se i u 2019. godini pružati usluge posredovanja prije pokretanja postupka za razvod braka. Ovom uslugom će supružnicima biti omogućeno preispitivanje odluke o razvodu braka, usaglašavanje mišljenja vezanih za povjeru malodobne djece nakon razvoda braka i postizanja dogovora oko dinamike viđanja i načina održavanja neposrednih odnosa malodobne djece sa roditeljem sa kojim ono neće nastaviti živjeti, kao i prijedloga novčanog iznosa namijenjenog za mjesečno izdržavanje djece. U okviru postupka posredovanja će se koristiti intervencije savjetovanja u cilju poticanja dogovornog roditeljstva i preveniranja mogućih posljedica razvoda braka na malodobnu djecu. Voditelj postupka će i u narednom periodu za potrebe Suda sačiniti zapisnike o provedenim postupcima posredovanja, te stručna mišljenja koja će sadržati sve potrebne elemente.

3.2.3. Problematika po oblicima rada

Tokom 2019. godine tretirat će se poteškoće i problemi korisnika povezani sa načinom njihovog funkcioniranja u porodičnom ili drugim sistemima, a koji mogu dovesti do intrapersonalnih (unutarnjih-psiholoških) i/ili interpersonalnih (relacijskih) problema.

Individualni savjetodavno-terapeutski tretman realizirat će se sa osobama suočenim sa: traumatskim iskustvima poput gubitka bliske osobe ili prekida partnerske relacije; teškoćama u procesu emocionalnog povezivanja; nezadovoljstvom samim sobom i načinom svog življenja; nezadovoljstvom vlastitom ulogom u porodičnom sistemu, nedostatkom kapaciteta za postizanje promjena itd.

Savjetodavno-terapeutskim tretmanom na nivou dijada (bračnih, partnerskih, roditeljskih i dijada roditelj-dijete) bit će obuhvaćene osobe koje nemaju kapacitet da samostalno prevaziđu bračne i porodične probleme, te krizna stanja i konflikte. Problematika koja će biti tretirana na nivou partnerstva je: međusobno nerazumijevanje partnera; neadekvatna emocionalna povezanost partnera; gubitak povjerenja; izvanbračne veze; teškoće nastale usljed nedostatka kapaciteta partnera za adekvatnu

preraspodjelu odgovornosti i obaveza itd.

Za partnere koji budu u fazi razvoda braka ili postrazvodnoj fazi tretirat će se konfliktna roditeljska komunikacija, nedostatak kapaciteta za postizanje funkcionalnog roditeljstva itd.

Porodičnim savjetodavno-terapeutskim tretmanom bit će obuhvaćene porodice koje se nađu u okolnostima očekivanog unutarporodičnog stresa izazvanog prelaskom iz jedne razvojne faze u drugu i/ili porodice suočene sa neočekivanim izvorima stresa koje se javljaju usljed životnih promjena kao što su gubitak značajne osobe, razvod braka, gubitak posla, bolest itd.

Savjetodavno-terapeutskim tretmanom će biti obuhvaćene i porodice koje imaju konfliktnu komunikaciju ili prekid komunikacije radi smanjene tolerancije na izražene međusobne razlike članova porodice, a posebno na relaciji roditelj-dijete/adolescent, kao i porodice u kojima je jedan ili više članova razvio određene simptome, kao izraz disfunkcionalnih porodičnih odnosa.

Grupnim tretmanom bit će obuhvaćene osobe koje u 2019. godini budu plasirale sličnu problematiku i koje budu motivirane da u okviru grupnog tretmana rade na razvijanju vještina neophodnih za nošenje sa životnim poteškoćama.

S obzirom da razvod braka stresno djeluje na sve članove porodice i bitno mijenja dinamiku unutarporodičnih odnosa Kantonalna javna ustanova „Porodično savjetovalište“ će u 2019. godini kroz grupni tretman pružiti psihosocijalnu podršku roditeljima sa iskustvom razvoda braka. Cilj ovog tretmana je jačanje roditeljskih kompetencija, podizanje stepena funkcionalnosti roditelja nakon razvoda braka, upoznavanje sa značajem (re)uspostavljanja odgovornog roditeljskog odnosa i preveniranje socijalne izolacije nakon razvoda braka.

Evaluacija

Evaluacija savjetodavno-terapeutskog procesa će se i u 2019. godini realizirati sa svim korisnicima sa kojima će biti završen kontinuirani tretman. Evaluacija će se odvijati na način da će se usmeno rekapitulirati značajni uvidi i postignute promjene obrazaca funkcioniranja korisnika nastalih tokom tretmana. Također, evaluacija će sadržavati i pismenu procjenu uspješnosti tretmana i provodit će se u toku samog terapijskog procesa pri čemu će savjetnici-terapeuti nastojati sagledati način na koji će terapijske intervencije doprinositi promjenama koje utječu na terapijske ishode u odnosu na definirane probleme i očekivanja korisnika od tretmana.

Savjetnici-terapeuti će i u narednom periodu nastaviti kontinuirano razvijati vlastite profesionalne kompetencije u procesu cjeloživotnog učenja, te kroz proces intervizije i supervizije što će obezbijediti održavanje kvalitete pruženih savjetodavno-terapeutskih tretmana i pruženih usluga.

3.3. AKTIVNOSTI PRIMARNE/ UNIVERZALNE I SELEKTIVNE PREVENCIJE

Kantonalna javna ustanova „Porodično savjetovalište“ i u 2019. godini će nastaviti da obavlja aktivnosti primarne odnosno univerzalne i selektivne prevencije u nastojanju da odgovori na aktuelne psihosocijalne potrebe i probleme građana u Kantonu Sarajevo. Cilj preventivnih aktivnosti je smanjenje mogućnosti pojavljivanja društvenih problema kroz slabljenje faktora rizika i jačanja uticaja zaštitnih faktora kod pojedinaca i grupa te poticanje traženja i nalaženja pomoći čim se problem pojavi i intenzivira.

Sve preventivne aktivnosti se naslanjaju na osnovnu djelatnost koja je u funkciji harmoniziranja porodičnih odnosa i sprječavanja nastanka i suzbijanja sociopsiholoških problema i poteškoća. Također sve programske aktivnosti prevencije odgovaraju životnim fazama porodice, gdje svaka faza nosi specifične zadatke i funkcije porodice. U svakoj fazi životnog ciklusa porodica se redefiniše i prilagođava a sam prelazak iz faze u fazu je stres koji destabilizira porodicu i njene članove i predstavlja okidač za javljanje sociopsiholoških teškoća. Preventivne aktivnosti su osmišljene da odgovore na ove stresne situacije i budu adekvatne mjere i akcije koje će u saradnji sa mjesnim zajednicama i drugim organima doprinijeti suzbijanju i sprječavanju društveno neprihvatljivog ponašanja djece i ostalih pojedinaca, obitelji i društvenih grupa.

Planirane preventivne aktivnosti su postavljene na način da obuhvataju cijelu porodicu i njene članove od najranijeg uzrasta do osoba starije životne dobi. Također, programske aktivnosti preveniraju ili tretiraju različite kategorije korisnika socijalne shodno članu zaštite kao što su:

- djeca bez roditeljskog staranja,
- odgojno zanemarena djeca,
- djeca čiji je razvoj ometen obiteljskim prilikama,
- osobe sa invaliditetom i
- osobe ometene u fizičkom ili psihičkom razvoju te
- stare osobe bez obiteljskog staranja.

Pored ovih kategorija korisnika, preventivne aktivnosti se provode u skladu sa članom 68. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 38/14 – prečišćeni tekst, 38/16, 44/17 i 28/18) „Uslugama socijalnog i drugog stručnog rada, u smislu ovog zakona, smatra se savjetodavni rad koji obavljaju ustanove u rješavanju porodičnih i bračnih problema, te mjere i akcije, u saradnji sa mjesnim zajednicama i drugim organima, na suzbijanju i sprječavanju društveno neprihvatljivog ponašanja djece i ostalih pojedinaca, obitelji i društvenih grupa.“ Očekuje se da će tokom 2019. godine kroz projekte primarne prevencije biti obuhvaćeno oko 1200 korisnika sa kojima se planira realizirati preko 200 različitih oblika grupnog preventivnog tretmana.

U realizaciji ovih programskih aktivnosti koriste se metode grupnog preventivnog rada, radionice i drugi oblici interaktivnog učenja te inovativni načini prenošenja znanja, vještina i poruka uz korištenje savremenih alata poput multimedijalnih sadržaja i društvenih mreža/interneta.

Pored planiranih aktivnosti Programom rada, Kantonalna javna ustanova „Porodično savjetovalište“ će u 2019. godini učestvovati i u svim drugim preventivnim aktivnostima koje iniciraju institucije, organizacije i pojedinci. U nastavku su pojedinačno predstavljene i opisane programske aktivnosti planirane za realizaciju u 2019. godini.

3.3.1. „Moj izbor“

Generalni cilj: Prevencija bračne i porodične disfunkcionalnosti kroz jačanje kompetencija mladih za kvalitetan izbor partnera i izgradnju funkcionalnih partnerskih odnosa

Ciljna grupa: mladi u dobi od 18 do 28 godina.

Nosilac aktivnosti: KJU „Porodično savjetovalište“

Rok: januar-decembar 2019. godine

Kratak sadržaj: Realizacija programske aktivnosti „Moj izbor“ usmjerena je na podršku mladima koji ulaze u prvu fazu životnog ciklusa porodice. Ulazak u bračnu zajednicu sa sobom nosi mnogo izazova i potencijalnih kriznih situacija kao što su usaglašavanje različitih modela ponašanja koje partneri donose iz porodica porijekla, različitih obrazaca komunikacije, zajedničko kreiranje pravila, kreiranje atmosfere i dinamike funkcioniranja unutar partnerskog odnosa, uspostavljanje granica prema spoljnom svijetu i usaglašavanje zajedničkih pravila.

KJU „Porodično savjetovalište“ kroz realizaciju ove programske aktivnosti nastoji potencirati važnost pripreme za stupanje u partnerski odnos kao prevencije razvoda braka, potaknuti mlade da razmišljaju o pitanjima predrasuda u partnerskim vezama, partnerskim potrebama i očekivanjima, izboru partnera, značaju iskazivanja ljubavi u partnerstvu, partnerskoj komunikaciji, braku i kvaliteti zajednički provedenog vremena. Bitno je pomoći parovima da njihov partnerski odnos započne na kvalitetan način.

Planirano je da se ova aktivnost odvija na dva nivoa. Prvi nivo podrazumijeva edukativna predavanja o braku za mlade koji su izvršili prijavu za sklapanje braka u općinskim Matičnim uredima. Drugi nivo podrazumijeva grupno savjetovanje za mlade sa iskustvom u partnerskim vezama kroz interaktivne radionice u kojima učesnici stiču praktične vještine i znanja potrebna za bolje funkcioniranje unutar

partnerske veze i harmoniziranje porodičnih i bračnih odnosa.

3.3.2. “Škola roditeljstva”

Generalni cilj: Pružanje podrške budućim roditeljima i roditeljima male djece u jačanju roditeljskih kompetencija

Ciljna grupa: Porodica sa malim djetetom (roditelji i djeca u dobi do tri godine)

Nosilac aktivnosti: KJU „Porodično savjetovalište“

Rok: januar-decembar 2019. godine

Kratak sadržaj: „Mala škola roditeljstva“ je namijenjena porodici sa malim djetetom odnosno obuhvata trudnoću, rađanje prvog djeteta te njegov rani rast i razvoj. Napetost oko rođenja djeteta, preuzimanje roditeljskih uloga, promjena u odnosima između partnera i prema porodicama porijekla, dovodi do toga da je ova faza u životnom ciklusu porodice označena kao kritična tačka sa visokim kriznim potencijalom. Također, poznato je da iskustva djeteta u prvim godinama života u velikoj mjeri utječu na njegov emocionalni, kognitivni i socijalni razvoj. Ono što se propusti u ranom djetinjstvu ne može se kasnije nadoknaditi, pa je važno djeci i njihovim roditeljima pružati podršku od najranije dobi.

Kroz ovu programsku aktivnost pružat će se psihosocijalna podrška roditeljima kroz seriju edukativnih predavanja, radionica, grupnih savjetovanja, webinarima i drugih oblika rada usmjerenih na odgovorno i pozitivno roditeljstvo.

Ideja je na jednom mjestu ponuditi što veći broj alata i subjekata koji olakšavaju nošenje sa izazovima roditeljstva. Teme koje će se obrađivati su potrebe djeteta, važnost razvijanja sigurne privrženosti, postavljanje granica dječijem ponašanju, kontrola bijesa, rani razvoj djeteta, pravilna ishrana djeteta, higijena, vakcinacija, partnerstvo i roditeljstvo i sl. Također predviđena je i mogućnost organiziranja igraonica za djecu u vrijeme dok se održavaju predavanja za roditelje.

Ova programska aktivnost se organizuje u saradnji sa drugim institucijama i organizacijama koje tretiraju ovu tematiku a prvenstveno sa: JU „Dom zdravlja Kantona Sarajevo“, JU „Zavod za zaštitu žena i materinstva Kantona Sarajevo“ i JU „Djeca Sarajeva“.

3.3.3. „Unapređenje roditeljstva“

Generalni cilj: podizanje kvalitete porodičnog života i harmoniziranje porodičnih odnosa kroz unapređenjem roditeljskih kompetencija i uključenosti u pripremi djeteta za polazak u školu

Ciljna grupa: roditelji i djeca predškolskog uzrasta

Jedna od razvojnih faza kroz koju porodica prolazi jeste faza koja započinje polaskom djeteta u školu i završava njegovim ulaskom u pubertet. Ovo predstavlja jako važnu fazu u razvoju porodice jer zahtjeva novu porodičnu organizaciju i dinamiku, dijete započinje novi nivo socijalizacije gdje u njegov život ulaze nova pravila, autoriteti i vršnjaci a roditelji počinju da preispituju svoj vaspitni uticaj na dijete.

Uzimajući u obzir brojne zadatke i izazove koje ova faza stavlja pred porodicu KJU „Porodično savjetovalište“ realizira programsku aktivnost „Unapređenje roditeljstva“. Ova aktivnost usmjerena je na razvijanje i jačanje roditeljskih kompetencija u pripremi djeteta za polazak u školu sa ciljem harmoniziranja porodičnih odnosa kako bi se svi članovi porodice lakše prilagodili novonastalim okolnostima.

Ova aktivnost realizira se kroz grupno savjetovanje sa roditeljima djece koja su obuhvaćena predškolskim i obaveznim predškolskim programom. Interaktivne radionice se planiraju realizirati u dvije etape, u mjesecu decembru i mjesecu februaru 2019. godine kako bi i roditelji i dijete imali dovoljno vremena da se pripreme za ovu novu životnu fazu. Grupni preventivni rad sa roditeljima se odvija u poticajnom i otvorenom ambijentu u kojem učesnici otvoreno razgovaraju, te razmjenjuju iskustva o svim dilemama koje imaju. Ishodi radionica potiču učesnike da promišljaju o temama koje se odnose na privikavanje djece na novu sredinu i obaveze, stavovima roditelja prema školi, strahovima u vezi sa ostavljanjem djeteta u novom okruženju, hoće li biti prihvaćeno u novoj sredini, na koji način roditelji odgajaju svoju djecu, zadovoljavanje dječijih potreba, proces socijalizacije itd. Značajno je naglasiti da se ovim aktivnostima u radu sa roditeljima prevenira odgojno zanemarivanje djece i potiče odgovorno i zdravo roditeljstvo.

Aktivnost „Unapređenje roditeljstva“ se realizira u saradnji sa JU „Djeca Sarajeva“ i ona predstavlja i pružanje stručne i profesionalne pomoći ustanovama koje se u svojoj djelatnosti bave porodicom i njenim članovima.

3.3.4. “Zajedno do uspjeha”

Cilj projekta: Preveniranje nepoželjnih oblika ponašanja djece kroz unapređenje znanja, vještina i kompetencija učenika, roditelja i nastavnika za izgradnju kvalitetnijeg saradničkog odnosa

Ciljna grupa: Učenici, roditelji i nastavnici osnovnih škola Kantona Sarajevo.

Socijalna neprilagođenost djeteta na školsku sredinu predstavlja značajan faktor rizika za razvoj predprestupničkog i prestupničkog ponašanja u adolescenciji, a roditeljska uloga u prilagođavanju djeteta na školsku sredinu je izuzetno velika. Uloga roditelja i nastavnika u ovoj životnoj fazi ogleda se u potrebi velikog strpljenja sa djetetom koje tek stiže osnovna saznanja, a da istovremeno imaju dovoljno upornosti i dosljednosti da pomognu djetetu u pozitivnom prilagođavanju na školsku sredinu i izgradnji pozitivnog odnosa prema radu i odgovornosti.

Uzimajući u obzir značaj razvojne faze porodice sa školskim djetetom i potrebu smanjenja faktora koji značajno utječu na školski neuspjeh ovom programskom aktivnošću se nastoji izgraditi adekvatnija komunikacija između učenika, nastavnika i roditelja, te jačanje saradnje porodice i škole. „Zajedno do uspjeha“ je aktivnost kojom se kroz grupni preventivni rad sa ove tri ciljne grupe utiče na poboljšanje školskog uspjeha kroz razvijanje radnih navika, veću uključenost i brigu roditelja za mlade, te bolju saradnju nastavnika i roditelja. Ova aktivnost se uspješno realizira od 2008. godine.

3.3.5. “Porodično u vašoj školi”

Generalni cilj: Prevencija rizičnih, preddelinkventnih, delinkventnih oblika ponašanja i drugih sociopsiholoških problema i poteškoća kroz stručnu i profesionalnu pomoć i edukaciju djeci, roditeljima i nastavnicima

Ciljna populacija: Djeca, roditelji i nastavnici osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo

Rok: januar-decembar 2019. godine

Nosilac aktivnosti: KJU „Porodično savjetovalište“

Kratak sadržaj: U cilju spriječavanja nastanka i suzbijanja sociopsiholoških problema i poteškoća te educiranja građana i profesionalaca iz oblasti opće socijalne i dječije zaštite, KJU „Porodično savjetovalište planira realizaciju interaktivnih predavanja, tribina, prezentacija, radionica i drugih oblika rada sa roditeljima i nastavnicima u školi, koja je pored porodice prva adresa za preventivno djelovanje.

U saradnji sa predstavnicima zainteresiranih škola analizira se trenutna situacija i potrebe po pitanju preventivnog djelovanja sa roditeljima i nastavnicima te se određuju aktuelne teme. U predavanja se uključuje stručno osoblje škole i drugi profesionalci iz lokalne zajednice kako bi se tema što više

prilagodila specifičnostima svake škole. U realizaciji predavanja koriste se interaktivne metode gdje roditelji i nastavnici rade u manjim i srednjim grupama, raspravljaju o temama koje su im predstavljene kroz prezentacije, kratke filmove ili situacione primjere na osnovu čega donose mišljenja i zaključke, što u cjelini povećava njihovu vlastitu aktivnost i usvajanje preventivnih sadržaja.

3.3.6. „Građanska hrabrost”

Generalni cilj: Prevencija nasilja među vršnjacima kroz sticanje pozitivnih navika i formiranja pravilnih životnih stavova i uvjerenja kod djece i mladih

Ciljna grupa: djeca i mladi u dobi između 12 i 15 godina

Nosilac aktivnosti: KJU „Porodično savjetovalište“

Rok: januar-decembar 2019. godine

Kratak sadržaj: U toku faze porodice sa adolescentom roditelji postepeno prestaju biti autoriteti i adolescenti uvode nove vrijednosti, nove prijatelje, novu muziku, donose nove stavove teže nezavisnosti i samostalnosti i pomjeranju granica u ponašanju koje ponekad mogu dovesti do pojave različitih društveno-neprihvatljivih ponašanja, kao što su nasilje, prestupništvo i sl. S tim u vezi KJU „Porodično savjetovalište“ planira realizaciju aktivnosti pod nazivom „Građanska hrabrost“ koja je pored prevencije vršnjačkog nasilja u funkciji sticanja pozitivnih navika i formiranja pravilnih životnih stavova i uvjerenja kod djece i mladih.

Navedena programska aktivnost će kroz interaktivne radionice mlade iskustveno provesti od suočavanja sa vlastitim predrasudama, stavovima i mišljenjima o nasilju preko prepoznavanja ranih znakova izloženosti nasilju do osjetljivosti, prevencije i podrške. Putem radionica prilagođenih uzrastu uz različite kreativne i savjetodavne metode rada obradit će se sljedeće teme: jačanja zajedništva i povjerenja u grupi, upitnik o nenasilnosti, vrste nasilja, podizanja svijesti djece i mladih o različitim načinima prepoznavanja i suzbijanja nasilja, ispravnog reagovanja u slučaju verbalnog, psihičkog i fizičkog nasilja, uključujući građansku hrabrost, te donošenja zajedničkih pravila u smislu kako prepoznati i kako se oduprijeti ovoj negativnoj pojavi. Kroz ovakav pristup mladi će se dodatno ojačati i podići svijest o problemu nasilja, edukovati i osposobiti za rad sa drugim učenicima i učenicama na temu prepoznavanja i prevencije različitih oblika nasilja.

3.3.7. “Razvijajmo vrline”

Generalni cilj: unapređivanje kvaliteta institucionalne brige djece bez roditeljskog staranja, kroz razvijanje njihovih socijalnih vještina i okruženja koje postiže i podržava pozitivan razvoj, samostalnost i socijalnu integraciju

Ciljna grupa: djeca bez roditeljskog staranja koja su obuhvaćena institucionalnom brigom

Nosilac aktivnosti: KJU „Porodično savjetovalište“

Rok: januar-decembar 2019. godine

Kratak sadržaj: U okviru saradnje sa institucijama u mreži te rada sa djecom i mladima bez roditeljskog staranja predviđeno je provođenje kontinuiranih, planskih, strukturiranih i ciljanih radionica razvojnog, edukativnog, preventivnog i kreativnog karaktera. Zadatak ovih radionica je da ojača socijalne vještine mladih, te da ostvare povezanosti unutar grupe kroz jačanje saradnje, timskog duha i zajedništva, doprinesu jačanju samopouzdanja te razumijevanju emocija. Sve aktivnosti se realizuju u saradnji i koordinaciji sa stručnim saradnicima KJU „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“.

3.3.8. “Podrška osobama sa invaliditetom”

Generalni cilj: Prevencija psihosocijalnih poteškoća kod studenata i mladih sa invaliditetom

Ciljna grupa: mladi i studenti sa invaliditetom i njihove porodice

Nosilac aktivnosti: KJU „Porodično savjetovalište“

Rok: januar-decembar 2019. godine

Kratak sadržaj: Početkom svog studiranja svi se studenti nalaze u novoj situaciji na koju se trebaju prilagoditi. Pritom su različiti studenti suočeni s različitim promjenama, neki počinju živjeti samostalno, neki moraju steći nove prijatelje, dok neki postaju suočeni s finansijskim problemima. Ovo generalno predstavlja porodičnu fazu koja se naziva odlazak djece od roditelja.

Premda studenti sa invaliditetom ne zaostaju po svojim sposobnostima za ostalim studentima, teškoće s kojima se suočavaju mogu značajno narušiti kvalitetu života i negativno utjecati na psihičko zdravlje. Najčešće teškoće vezane uz akademske obaveze odnose se na upravljanje vremenom, ispitnu anksioznost, javne prezentacije pred kolegama i nastavnicima, asertivno komuniciranje s kolegama i nastavnicima, strah od neuspjeha, probleme s koncentracijom te teškoće s motivacijom za učenje. Ako se student već početkom studija suoči s akademskim neuspjehom, moguća je posljedica gubitak samopouzdanja i motivacije za studiranjem. Kroz ovu programsku aktivnost grupnim preventivnim radom će se raditi sa studentima na ovim temama. Također, ideja je da se u aktivnosti uključe i roditelji djece sa poteškoćama u razvoju te mladih sa invaliditetom kojima će se slati poruke i savjeti o pristupu i nošenju sa invaliditetom.

Ova aktivnost će se realizovati u suradnji sa Uredom za podršku studentima sa invaliditetom Univerziteta u Sarajevu i udruženjima osoba sa invaliditetom: Savez „Sumero“, Udruženje slijepih Kantona Sarajevo, Udruženje distrofičara Kantona Sarajevo, Udruženje gluhih Kantona Sarajevo i Udruženje oboljelih od multiple skleroze Kantona Sarajevo.

3.3.9. „Snaga porodice“

Generalni cilj: Osnaživanje bračnih partnera za kvalitetnije suočavanje sa izazovima odlaska djece iz porodice

Ciljna grupa: Bračni parovi čija djeca „napuštaju“ porodice

Nosilac aktivnosti: KJU „Porodično savjetovalište“

Rok: januar-decembar 2019. godine

Kratak sadržaj: Postroditeljska porodica je faza u kojoj djeca „napuštaju“ roditeljski dom i u kojoj su partneri, kao na početku svog odnosa, okrenuti jedno drugom. Nakon dugog perioda tokom kojeg je osnovna preokupacija u porodici bio odgoj djece, partneri se suočavaju sa potrebom međusobnog prilagođavanja novonastalim uslovima života, promjenom načina komunikacije, kao i regulisanja bliskosti i distance u odnosu. U ovoj razvojnoj fazi broj razvoda brakova evidentan je, jer partneri koji su tokom dugog perioda bili posvećeni roditeljskim ulogama nisu u stanju da reuspostave partnersku relaciju na kvalitetan i drugačiji način. Ukoliko su zadaci prethodnih životnih ciklusa zadovoljeni i riješeni, ova faza može biti izvor zadovoljstva i mogućnosti, ali ukoliko nisu, može dovesti do sukoba među partnerima, udaljavanja pa čak i razilaženja.

Savjetovalište je ovu programsku aktivnost usmjerilo na pružanje podrške bračnim parovima i harmoniziranja porodičnih i bračnih odnosa kako da se pripreme za ovu fazu, prevenirajući moguće pomenute rizike. Aktivnosti će biti realizirane putem grupnog preventivnog rada sa ciljem jačanja ličnog razvoja učesnika, njihovog unapređenja partnerskih odnosa te kako da potiču svoju djecu na veću samostalnost. U fokusu našeg rada su roditelji djece koja odlaze na ekskurzije, mladih koji učestvuju u razmjeni studenata ili studiraju u inostranstvu, mladih koji se odluče na zasnivanje bračnog odnosa, mladih koji nalaze posao van naše zemlje i sl, odnosno roditelji svih kategorija mladih u kojima dolazi do odlaska od kuće.

3.3.10. „Zlatne godine“

Generalni cilj: Prevencija socijalne isključenosti osoba starije životne dobi kroz organizovane grupa za samopomoć

Ciljna grupa: Osobe starije životne dobi i stare osobe bez obiteljskog staranja

Nosilac aktivnosti: KJU „Porodično savjetovalište“

Rok: januar-decembar 2019. godine

Kratak sadržaj: Porodica koja stari je faza porodičnog ciklusa koja sa sobom nosi promjene kao što je odlazak u penziju, smanjenje primanja, ugroženost zdravstvenog, socijalnog i društvenog konteksta, uspostavljanje drugačijih odnosa sa djecom i sl. Cijeneći značaj socijalne uključenosti i aktivnog starenja, Kantonalna javna ustanova „Porodično savjetovalište“ planira realizaciju programske aktivnosti „Zlatne godine“ kojom bi se kroz organizovanje grupa za samopomoć pružila podrška osobama starije životne dobi i starim osobama bez obiteljskog staranja.

Kroz grupni preventivni rad radit će se na harmoniziranju i izgradnji kvalitetnijih odnosa, kako u vlastitoj porodici tako i u široj socijalnoj sredini s ciljem sprječavanja nastanka i suzbijanja sociopsiholoških problema i poteškoća. Budući da osobe starije životne dobi najbolje prepoznaju svoje potrebe i problem, organizovani u grupe za samopomoć imali bi snagu i mogućnost da naprave promjenu. Fleksibilnost grupa samopomoći ogleda se i u tome što nisu rigidne, već omogućuju samim starijim osobama da iz svoje perspektive artikulišu probleme na koje nailaze i da ponude moguća rješenja.

Ova aktivnost će se realizovati u saradnji sa Kantonalnom javnom ustanovom „Gerontološki centar“ i centrima za zdravo starenje koje funkcionišu na nivou lokalne zajednice.

3.3.11. “Kamp za mlade”

Generalni cilj: Okupiti učenike iz različitih srednjih škola koji će u prirodnom ambijentu provesti vikend u razvijanju socijalnih vještina u svrhu prevencije ovisničkih ponašanja

Ciljna grupa: Učenici drugih i trećih razreda srednjih škola koji pokazuju znakove ovisnosti o internetu

Nosilac aktivnosti: KJU „Porodično savjetovalište“

Rok: januar-decembar 2019. godine

Kratak sadržaj: Imajući u vidu da je internet zauzeo središnje mjesto u svakodnevnom životu velikog broja mladih, te da mnogi od njih iskazuju znakove ovisnosti o ovom mediju, ideja kampa je okupiti mlade iz različitih srednjih škola te u prirodnom ambijentu provesti vikend ili cijelu sedmicu u razvijanju socijalnih vještina u svrhu prevencije ovisničkih ponašanja, sa naglaskom na ovisnost o

internetu. Za vrijeme trajanja kampa mladi će imali priliku da kroz interaktivne radionice unaprijede svoje komunikacijske vještine i vještine rješavanja konflikta, razvijaju timski duh, zajedništvo i saradnju, povećaju vlastito samopoštovanje, upoznaju se sa rizičnim faktorima koji vode u ovisnost o internetu, ali i druga ovisnička ponašanja, te se upoznaju sa mogućnostima aktivnog provođenja slobodnog vremena.

3.3.12. Programska aktivnost „ZaJedno“ – Promocija inkluzivne kulture

Generalni cilj: Promocija jednakih životnih prilika bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi.

Specifični cilj: Stvaranje inkluzivne kulture u školama kroz provođenje interaktivnih radionica za učenike, roditelje i nastavnike.

Ciljna populacija: učenici, roditelji i nastavnici u školama Kantona Sarajevo.

Nosilac aktivnosti: KJU „Porodično savjetovalište“.

Rok: januar -decembar 2018. godine.

Kratak sadržaj: Aktivnost „ZaJedno“ predstavlja mrežnu podršku inkluzivnoj kulturi kroz rad sa učenicima, nastavnicima i roditeljima. Aktivnosti će se realizirati kroz interaktivne radionice, edukacije i prenošenje iskustava predstavnika udruženja u različitim životnim prilikama sa posebnim fokusom na školski proces.

Učesnici će se moći kroz interaktivni rad upoznati sa pojmom invaliditeta, zatim preispitati vlastita mišljenja i stavove o osobama sa invaliditetom kao i uvidjeti da su neznanje, predrasude i strah glavni faktor neadekvatne socijalne interakcije. Uz prenošenje vlastitog iskustva predstavnika udruženja, učesnici će moći saznati i nešto više o potrebama i poteškoćama osoba sa invaliditetom, te na koji način svojim razumijevanjem, prihvatanjem i poštovanjem mogu pomoći drugima.

Ove aktivnosti će se realizirati i kroz plan i program odjeljenskih zajednica kako bi kontinuirano poticali važnost jednakih mogućnosti za sve. Posebna vrijednost ove programske aktivnosti leži upravo u saradnji i udruživanju resursa organizacija koje tretiraju oblast inkluzije i institucija iz socijalnog i obrazovnog sektora.

Aktivnost će se realizirati u suradnji sa udruženjima: Savez „Sumero“, Udruženje slijepih KS, Udruženje distrofičara KS, Udruženje gluhih KS, Udruženje oboljelih od multiple skleroze KS.

3.4. ISTRAŽIVANJE

3.4.1. “Položaj porodice u Kantonu Sarajevo”

Cilj: Ispitati sociodemografske karakteristike i funkcionalnost porodice u Kantonu Sarajevu u svrhu poduzimanja adekvatnih mjera socijalne politike, a u funkcijama sprečavanja nastanka i suzbijanja sociopsiholoških problema i poteškoća i harmoniziranja porodičnih i bračnih odnosa

Kratak opis: Porodica je društvena grupa u kojoj pojedinac stiče prve predstave o sebi, svojoj ličnoj vrijednosti, kao i predstave o spoljašnjem svijetu i međuljudskim odnosima i ona ima najznačajniju ulogu u formiranju ličnosti. S obzirom da je porodica doživjela i još uvijek doživljava promjene kako u broju članova, strukturi i odnosima među članovima, tako i ulogama i funkcijama, namjera nam je da kroz sveobuhvatno istraživanje dobijemo sliku današnje porodice, odnosno ispitamo njene sociodemografske karakteristike, ekonomsko-materijalne uslove, te koliko je porodica funkcionalna i koji faktori utječu na njenu funkcionalnost.

Rezultati istraživanja će se koristiti kao temelj za razvoj usluga KJU „Porodično savjetovalište“, reforme u oblasti socijalne politike, kao i osnov za koncipiranje i razvoj planova i programa u oblasti porodične i socijalne zaštite.

3.5. IZDAVAŠTVO

3.5.1. Publiciranje rezultata istraživanja

Rok: decembar 2019.godine

Sadržaj: U okviru izdavaštva, planirano je publiciranje istraživanja koje će se provesti iz oblasti socijalne politike sa fokusom na aktuelni položaj i stanje porodice u Kantonu Sarajevo kako bi dali doprinos razvoju socijalnih politika našeg društva.

3.6. PROMOTIVNO - PROPAGANDNE AKTIVNOSTI

3.6.1 Obilježavanje Međunarodnog dana porodice

Rok: maj 2019.godine

Sadržaj: Kantonalna javna ustanova „Porodično savjetovalište“ planira obilježavanje Međunarodnog dana porodice sa sadržajem koji će biti prilagođen prema godišnjoj poruci UN-a, a u skladu sa svojom djelatnošću i raspoloživim sredstvima. Shodno dosadašnjoj praksi nastojat će se organizirati aktivnost koja će biti namjenjena široj populaciji i o kojoj će na adekvatan način javnost biti informisana.

3.6.2. Obilježavanje manifestacije “Dječija nedjelja”

Rok: oktobar 2019.godine

Sadržaj: Sa ciljem pokretanja različitih manifestacija i aktivnosti posvećenih djeci, KJU “Porodično

savjetovalište” učestvovat će u obilježavanju “Dječije nedjelje” kroz prigodne sadržaje za djecu koji potiču porodične vrijednosti.

3.6.3. Izrada propagandnih materijala Ustanove

Rok: januar – decembar 2019. godine

Sadržaj:

Izrada informativno - propagandnog materijala o uslugama i aktivnostima koje KJU „Porodično savjetovalište“ provodi štampat će se za korisnike usluga Ustanove kao i druge srodne institucije i organizacije koje se na neposredan način bave porodicom.

Promotivni materijal kojim će se najavljivati sadržaj planiranih aktivnosti (plakat, pozivi i sl.) bit će dostupan u elektronskoj formi na web stranici Ustanove, a prema potrebi distribuirat će se korisnicima elektronskim putem.

3.6.4. Web stranica Ustanove

Rok: januar- decembar 2019. godine

Putem sadržaja web stranice www.porodicno.ba bit će predstavljene informacije o radu Ustanove kako bi građani bili upoznati sa sadržajem aktivnosti koje se provode.

U sadržaj web stranice bit će involvirane sve aktivnosti koje Ustanova provodi, rezultati razvojno-istraživačkog rada, te pozivi za učešće u različitim sadržajima.

Također, elektronska izdanja svih priručnika i brošura čiji je izdavač Ustanova bit će objavljeni u elektronskoj formi kako bi bili dostupni javnosti.

3.6.5. Učešće u medijskim nastupima

Rok: januar - decembar 2019. godine.

Učešće u javnom informisanju će se vršiti na poziv medija i po ukazanoj potrebi za medijskim istupom vezano za društvene pojave, porodične poteškoće i aktivnosti koje Ustanova u svojoj djelatnosti realizira.

Također, nastaviti će se planiran i aktivan pristup prema medijima, gdje će se kroz dogovorene televizijske i radio serijale, a na prijedlog stručnih saradnika realizirati teme koje promoviraju porodicu i njene vrijednosti.

3.6.6. Obilježavanje značajnih datuma u godini

Rok: januar - decembar 2019. godine.

Ustanova će shodno značajnim datumima obilježavati iste kako kroz programske aktivnosti, tako i kroz medijsko oglašavanje. Značajni datumi biće obilježavani u skladu sa djelatnošću koju Ustanova tretira, npr. Međunarodni dan porodice, Dječija nedjelja, Međunarodni dan osoba sa invaliditetom, Dan Ustanove i sl.

Na ovaj način iskazat će se podrška važnosti rada sa svim članovima porodičnog sistema, marginaliziranim i ranjivim grupama, te ostalim subjektima društvenog sistema koji rade na promoviranju psihosocijalne podrške građanima.

U okviru izdavaštva, planirano je publiciranje istraživanja u oblasti socijalne politike sa fokusom na aktuelni položaj i stanje porodice u Kantonu Sarajevo kako bi dali doprinos pri razvoju socijalnih politika našeg društva.

3.6.7. Okrugli sto

Rok: decembar 2019.godine

Sadržaj: U cilju promocije djelatnosti KJU „Porodično savjetovalište“ i doprinosa razvoju oblasti socijalne politike sa fokusom na aktuelni položaj i stanje porodice u Kantonu Sarajevo održat će se Okrugli sto na kojem će se prezentirati rezultati istraživanja o položaju porodice u Kantonu Sarajevo kako bi dali doprinos razvoju socijalnih politika našeg društva.

3.7. SARADNJA U MREŽI

U skladu sa Protokolom o saradnji zaključenim između Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice KS i ustanovama iz okvira resora ovog ministarstva, planirano je i dalje međusobno razmjenjivanje iskustva i znanja iz djelatnosti socijalnog rada, unapređivanje rada sa nezaposlenim socijalno ugroženim kategorijama, razvijanje zajedničkih projekata, učestvovanje u zajedničkim istraživačkim projektima i edukacijama, publiciranje stručne i edukativne literature, te učestvovanje u obilježavanju značajnih datuma i jubileja.

Posebna pažnja bit će posvećena zajedničkom djelovanju KJU “Porodično savjetovalište” i JU “Kantonalni centar za socijalni rad” u predmetima porodičnih i bračnih odnosa,

U cilju pružanja adekvatnih i kvalitetnijih usluga građanima Kantona Sarajevo, Savjetovalište je u 2017. godini zaključilo Protokol o saradnji sa JU „Dom zdravlja Kantona Sarajevo“. Saradnja po ovom Protokolu nastavit će se i u 2019. godini.

Također, za 2019. godinu planiran je nastavak saradnje između Ustanove i udruženja koja tretiraju osobe sa invaliditetom (Savez „Sumero“, Udruženje slijepih Kantona Sarajevo, Udruženje distrofičara Kantona Sarajevo, Udruženje gluhih Kantona Sarajevo i Udruženje oboljelih od multiple skleroze Kantona Sarajevo). Aktivnosti će biti usmjerene na poticanje destigmatizacije i suzbijanje predrasuda

prema osobama sa invaliditetom te podršku procesu njihove deinstitucionalizacije kroz projekt "ZaJedno".

S obzirom na prirodu niza aktivnosti planiranih za 2019. godinu, Savjetovalište će nastaviti saradnju sa obrazovnim ustanovama u Kantonu Sarajevo kao i drugim ustanovama i institucijama shodno ukazanoj potrebi.

3.8. OSTALE AKTIVNOSTI

3.8.1. Kapitalni projekti – Izgradnja poslovnog objekta KJU "Porodično savjetovalište"

Nosioci aktivnosti: Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo (investitor), Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo (implementator) i KJU "Porodično savjetovalište" (krajnji korisnik).

Rok: januar - decembar 2019.godine.

Kratak sadržaj:

Objekat se nalazi na lokaciji općine Novo Sarajevo, u ulici Bihaćka bb. Nakon završetka izgradnje u 2019. godini planirano je useljenje i unutrašnje opremanje objekta shodno Sporazumu o namjenskom korištenju sredstava za izgradnju poslovnog objekta KJU "Porodično savjetovalište" u ulici Bihaćka.

IV KONTINUIRANI POSLOVI

Poslovi savjetodavno-terapeutskog tretmana i preventivne aktivnosti u zajednici te programi realizirat će se kao kontinuirani poslovi Ustanove.

